

УРСУЛА ЛЕ ГУИН АПРИЛ В ПАРИЖ

Превод от английски: Александър Хрусанов, 1982

chitanka.info

Професор Бари Пениуидър седеше в студената тъмна мансарда и се взираше в масата пред себе си, върху която лежаха една книга и коричка хляб. Хлябът беше от вечерята му, книгата беше делото на неговия живот. И двете бяха сухи. Доктор Пениуидър въздъхна и потръпна. Макар апартаментите на по-долните етажи в старата къща да бяха доста елегантни, отоплението беше изключено на първи април, та каквото ще да става; сега беше втори април и валеше суграшица. Ако повдигнеше малко глава, доктор Пениуидър можеше да види през прозореца си двете квадратни кули на „Парижката Света Богородица“ да се извисяват неясно в полумрака, толкова близки, че почти да ги докосне — защото островът Сен Луи, където живееше, е като малък шлеп, влачен надолу по течението зад остров Сите, където се издига „Света Богородица“. Но той не повдигна глава. Беше му много студено.

Големите кули потънаха в тъмнина. Доктор Пениуидър потъна в мрачно настроение. Взя се с ненавист в книгата си. Беше му спечелила една година в Париж — „публикувай или умри“ му бе казал деканът на факултета и той бе публикувал и бе награден с една година безплатен отпуск по преподаването. Мънсън колидж не можеше да си позволи да плаща на преподаватели, които не преподаваха. Така с малките си трудно събрани спестявания той се върна в Париж, за да заживее отново като студент в мансарда, да чете ръкописи от петнадесети век в библиотеката, да гледа как цъфтят кестените по булевардите. Но не стана както мислеше. Беше на четиридесет години — прекалено стар за самотни мансарди. Суграшицата щеше да попари напъпилите цветове на кестените. И му се повдигаше от работата. Кого го беше грижа за неговата теория, „Теорията на Пениуидър“ относно загадъчното изчезване на поета Франсоа Вийон през 1463 година? Никого. Защото все пак неговата теория за нещастния Вийон, най-великият малолетен престъпник на всички времена, беше само теория и никога не можеше да се потвърди, особено през бездната от петстотин години. Нищо не можеше да се докаже. А освен това какво значение имаше дали Вийон е умрял на бесилката в Монфокон или (както твърдеше Пениуидър) в един лионски бардак на път за Италия? Никого не го беше грижа. Никой друг не обичаше достатъчно Вийон. Никой не обичаше и доктор Пениуидър; нито дори самият доктор Пениуидър. Защо да го обича? Саможив, неженен, зле платен педант, седнал сам в

неотоплената мансарда в нереставрирана къща, опитващ се да напише още една трудна за четене книга.

— Не съм реалистичен — каза той на висок глас, като отново въздъхна и потрепера.

Стана, взе одеялото от леглото, зави се с него, седна така опакован до масата и се опита да запали цигара „Голоаз“. Запалката му щракна, без да се запали. Той отново въздъхна, стана, взе бидонче с ужасно смърдяща френска течност за запалки, седна, зави се отново в пашкула си, напълни запалката и я щракна. Течността се беше доста поразляла. Запалката запали, запали се и доктор Пениуидър от китките надолу.

— По дяволите! — викна той, когато сините пламъци обвиха глезените му, и скочи, като размахваше ръце и викаше — По дяволите! — и ругаеше съдбата си.

Нищо никога не ставаше както трябва. За какво беше всичко? Тогава беше осем часът и дванадесет минути, вечерта на втори април 1961 година.

Един мъж седеше прегърбен над масата в студена висока стая. През прозореца зад него се извисяваха в пролетния мрак двете квадратни кули на „Света Богородица“. Пред него върху масата лежах бучка сирене и огромна, обкована в желязо, писана на ръка книга. Книгата беше озаглавена (на латински) „За превъзходството на елемента огън над другите три елемента“. Авторът ѝ се взираше в нея с ненавист. Наблизо, върху малка чугунена печка, къкреше малка реторта. От време на време Жеан Льоноар механично доближаваше стола си до печката за повече топлина, но мислите му бяха заети с дълбоки проблеми.

— По дяволите! — каза той накрая (на късносредновековен френски), затвори шумно книгата и стана. Ами ако теорията му беше погрешна? Ако водата беше първичният елемент? Как могат да се докажат такива неща? Трябва да съществува някакъв начин — някакъв метод, — така че човек да бъде сигурен, напълно сигурен относно един-единствен факт! Но всеки факт водеше към друга, чудовищна бъркотия, авторитетите си противоречаха, а и никой нямаше да прочете книгата му, нито дори нищожните педанти от Сорбоната. Те подушваха ерес. Какъв смисъл имаше? Той се заразхожда гневно из мансардата и внезапно застана неподвижно.

— Добре! — обърна се той към съдбата. — Много добре! Ти нищо не ми даде, затова аз ще взема каквото си искам!

Отиде до една от купчините книги, които покриваха по-голямата част от пода, измъкна една книга изпод купа (като одра кожата и нарани кокалчетата на ръката си, когато по-горните книги паднаха), тръшна я на масата и се зачете в една от страниците ѝ. След това с все същото студено бунтовно изражение на лицето заподготвя необходимото: сяра, сребро, тебешир... Макар стаята да беше прашна и разхвърляна, малката му работна маса беше добре подредена. Скоро беше вече готов. Поспря се.

— Смешно е — промърмори той, като погледна през прозореца в тъмнината, където двете квадратни кули едва се очертаваха. Нощният пазач премина долу, като извика часа — осем часа през студената, ясна нощ. Беше толкова тихо, че дочу плясъка на Сена. Повдигна рамена, намръщи се, взе тебешира и на пода, близо до масата, нарисува правилна пентаграма, после взе книгата и зачете с ясен, но смутен глас: „Хере, хере, ауди ме...“ Заклинанието беше дълго и се състоеше повечето от глупости. Гласът му заглъхна. Стоеше отегчен и объркан. Изрече набързо последните думи, затвори книгата и тогава залитна назад, опря се във вратата, зяпнал в огромната, безформена фигура, която бе застанала вътре в пентаграмата, осветена само от синкавите пламъци на размаханите ѝ ръце.

Бари Пениуидър най-после се съвзе и угаси пламъците, като пъхна ръцете си в гънките на загънатото около него одеяло. Не се изгори, но беше разстроен. Седна и погледна книгата си. Взря се в нея. Тя вече не беше тънка, сива и озаглавена „Последните години на Вийон: изследване за възможностите“. Беше дебела, кафява и озаглавена „Инкантатория магна“. На неговата маса? Безценен ръкопис, датиращ от 1407 година, чието единствено неповредено копие се намираше в Амброзианската библиотека в Милано. Бавно се огледа. Устата му бавно зяпна. Забеляза една печка, работна маса на химик, няколко десетки купчини невероятни подвързани в кожа книги, прозореца, вратата. Неговият прозорец, неговата врата. Опряно на неговата врата стоеше малко същество, черно и безформено, което дърдореше нещо.

Бари Пениуидър не беше много храбър човек, но мислеше разумно. Помисли, че е полудял и затова съвсем спокойно попита:

— Вие Дявола ли сте?

Съществото потрепера и задърдори.

Като експеримент, поглеждайки към невидимата „Света Богородица“, професорът се прекръсти.

При този жест съществото потръпна, не се дръпна уплашено, а потръпна. После каза нещо, тихо, но на много добър английски — не, на много добър френски — не, по-скоро на някакъв странен френски:

— Но вие сте изпратен от господ — рече то.

Бари се изправи и се вгледа в него.

— Кой сте вие? — попита той, а съществото повдигна към него напълно човешкото си лице и отвърна кротко:

— Жеан Льоноар.

— Какво правите в стаята ми?

Последва кратко мълчание. Льоноар се изправи, застана прав в цялата си височина от метър и шестдесет.

— Това е моята стая — каза той накрая, макар и много учтиво.

Бари огледа книгите и ретортите. Последва ново мълчание.

— Как тогава съм попаднал тук?

— Аз ви докарах.

— Доктор ли сте?

Льоноар кимна гордо. Цялото му държане се бе променило.

— Да, доктор съм — отвърна той. — Да, аз ви доведох. Щом природата не ми дава познания, тогава мога да покоря самата природа, мога да направя чудо! Науката да върви по дяволите. Бях учен — той погледна гневно Бари. — Вече не съм! Викат ми глупак, еретик, е, дявол да го вземе, аз съм нещо по-лошо! Аз съм магьосник, правя черни магии, Жеан Черния! Магията действа, нали? Тогава науката е загуба на време. Ха! — възкликна той, но видът му съвсем не беше победоносен. — Искане ми се да не беше подействувала — допълни той по-спокойно, като се разхождаше нагоре-надолу сред книгите.

— И аз — съгласи се гостенинът.

— Вие кой сте? — Льоноар погледна предизвикателно Бари, макар между тях двамата да имаше тридесет сантиметра разлика във височината.

— Бари Пениуидър, преподавател съм по френски в Мънсън колидж, щата Индиана, в отпускане съм в Париж, за да продължа изследванията си по късно средновековния френс... — Той млъкна.

Току-що бе разбрал що за акцент има Льоноар. — Коя година е тази? Кой век? Моля ви, доктор Льоноар...

Французинът имаше объркан вид. Смисълът на думите се променя, също както произношението им.

— Кой управлява страната? — викна Бари.

Льоноар повдигна рамена, по френски маниер (някои неща никога не се променят).

— Луи е крал — каза той. — Луи петнадесети. Мръсният стар паяк.

Известно време те стояха и се взираха един в друг като дървени статуи на индианци. Льоноар заговори пръв:

— Значи вие сте човек?

— Да. Слушайте, Льоноар, струва ми се... заклинанието... вероятно сте го пообъркали.

— Очевидно — съгласи се алхимикът. — Французин ли сте?

— Не.

— Англичанин ли сте? — гневно го изгледа Льоноар. — Да не сте мръсен томи?

— Не. Не. Аз съм от Америка. От вашето... бъдеще. От двадесетия век след новата ера. — Бари се изчерви. Звучеше глупаво, а той беше скромен човек. Но знаеше, че това не е илюзия. Стаята, в която стоеше, неговата стая, беше нова. Не на петстотин години. Непочистена, но нова. И книгата на Албертус Магнус до коляното му също беше нова, подвързана в мека, гъвкава телешка кожа, златните букви по нея блестяха. И там стоеше Льоноар в черна тога, не в костюм, у дома си...

— Моля, сър, седнете — поде Льоноар. И прибави с изисканата, макар и разсеяна учтивост на бедния учен. — Уморен ли сте от пътуването? Имам хляб и сирене и ще ми направите чест да ги споделите с мене.

Седяха край масата и дъвчеха хляб и сирене. Отначало Льоноар се опита да обясни защо се е заел с черна магия.

— Дойде ми до гуша — рече той. — До гуша! От двадесетгодишна възраст работя в самота като роб и за какво? За познания. За да науча някои от тайните на природата. Но те не могат да се научат. — Той заби ножа си на цял сантиметър в масата и Бари подскочи. Льоноар беше слаб, дребен човек, но очевидно

темпераментен. Имаше изящно, макар и бледо и слабо лице: интелигентно, будно, живо. Напомни на Бари за лицето на един известен атомен физик, който се появяваше по снимките във вестниците до 1953 година. Някак си тази прилика го подтикна да каже:

— Някои се научават, Лъноар, ние сме понаучили доста неща...

— Какви? — попита алхимикът скептично, но с любопитство.

— Е, аз самият не съм учен...

— Можете ли да правите злато? — той се захили, като попита.

— Не, струва ми се, че не можем, но правят диаманти.

— Как?

— Въглерод — въглища, нали — при голямо нагряване и налягане, струва ми се. Въглищата и диамантите са въглерод, нали разбирате, същият елемент.

— Елемент?

— Както вече ви казах, аз не съм...

— Кой е първичният елемент? — извика Лъноар с блеснали очи и стиснал в ръката си ножа.

— Има около стотина елемента — отвърна студено Бари, като криеше уплахата си.

Два часа по-късно, след като бе изстискал от Бари и последните капки от остатъците на гимназиалната му химия, Лъноар се втурна навън в нощта и скоро се завърна с една бутилка.

— О, маестро — извика той, — като си помисля само, че ви предложих само сирене и хляб!

Беше приятно бургундско вино от 1477 година, добра реколта. След като изпиха по една чаша, Лъноар каза:

— Ако бих могъл да ви се отплатя някак...

— Можете. Познавате ли името на поета Франсоа Вийон?

— Да — отвърна леко изненадан Лъноар, — но знаете ли, той е писал само френски боклуци, не на латински.

— Знаете ли как или кога е умрял?

— Ами да; обесен е тук в Монфокон през шейсет и четвърта или шейсет и пета заедно с банда негодници като него. Защо?

Два часа по-късно бутилката беше пресушена, гърлата им бяха пресъхнали и нощният пазач бе извикал, че е три часът в студената ясна утрин.

— Жеан, съсипан съм — заяви Бари, — най-добре ще е да ме изпратиш обратно.

Алхимикът беше прекалено учтив, твърде благодарен и вероятно също така много уморен, за да спори. Бари застана вдървено в пентаграмата, висока, костелива фигура, загърната в кафяво одеяло, с цигара „Голоаз бльо“ в устата.

— Сбогом — рече тъжно Льоноар.

— Довиждане — отвърна Бари.

Льоноар зачете заклинанието отзад напред. Свещта премига, гласът му се смекчи.

— Ме ауди, хере, хере — четеше той, въздъхна и вдигна очи. Пентаграмата беше празна. Свещта премигваше.

— Но аз научих толкова малко! — викна Льоноар на празната стая. После заудря с юмруци по отворената книга и рече: — И при това такъв приятел — истински приятел... — Изпуши една от цигарите, които Бари му бе оставил — веднага се бе пристрастил към тютюна. Поспа няколко часа, седнал край масата. Когато се събуди, известно време седя умислен, запали отново свещта, изпуши другата цигара, след това отвори „Инкантатория“ и зачете на висок глас:

— Хере, хере...

— Слава богу — рече Бари, като бързо излезе от пентаграмата и сграбчи ръката на Льоноар. — Слушайте, върнах се там — в тази стая, тази същата стая, Жеан! Но стара, ужасяващо стара и празна, тебе те нямаше там — помислих си „господи, какво направих“? Бих продал душата си, за да се върна при него... Какво можех да направя с онова, което научих? Кой ще го повярва? Как бих могъл да го докажа? Пък и на кого, дявол да го вземе, бих могъл да го разправам? Кого го е грижа? Не можах да заспя, седях буден и плаках цял час...

— Ще останеш ли?

— Да. Погледни, донесох тия работи... в случай че ме извикаш. — Стеснително показа осем пакетчета цигари „Голоаз“, няколко книги и един златен ръчен часовник. — Ще можем да го продадем на добра цена вероятно — обясни той. — Знаех, че книжни франкове няма да вършат работа.

При вида на отпечатаните книги очите на Льоноар светнаха от любопитство, но той остана неподвижен.

— Приятелю, ти каза, че би продал душата си... — рече той. — Знаеш ли... и аз бях го сторил. Но и двамата не сме го направили. Как все пак... как се случи всичко това? Че и двамата сме хора. Не сме дяволи. Не сме подписвали договори с кръвта си. Двама мъже, които живеят в тази стая...

— Не зная — отвърна Бари. — Ще го обмислим по-късно. Мога ли да остана при тебе, Жеан?

— Смятай това за твой дом — заяви Льоноар, като обгърна с благороден жест стаята, купчините книги, колбите, бледнеещата свещ. Извън прозореца, сиво върху сиво, се извисяваха двете големи кули на „Света Богородица“. Беше утрото на трети април.

След закуската (корички хляб и остатъци от сирене) те излязоха и се изкачиха в южната кула. Катедралата изглеждаше същата както винаги, макар и по-чиста, отколкото в 1961 година, но изгледът поразил Бари. Той гледаше надолу към малък град. Два малки острова, покрити с къщи; по десния бряг други къщи се притискаха вътре в крепостна стена; на левия бряг имаше няколко улици, които се виеха около университета; и това беше всичко. Гълъби гукаха по нагретите камъни между чудовищата на водоливниците. Льоноар, който бе виждал гледката и преди, изрязваше датата (с римски цифри) върху парапета.

— Хайде да празнуваме — предложи той. — Да отидем извън града. Две години не съм го напуснал. Да отидем ей чак там... — той посочи един потънал в лека мъгла зелен хълм, върху който едва се различаваха няколко колиби и една мелница — в Монмартър, а? Разправят, че там имало няколко добри кръчми.

Животът им скоро навлезе в леко ежедневие. Отначало Бари беше малко нервен сред гълъбите по улиците, но в една от черните тоги на Льоноар не се забелязваше, че е чужденец, само дето беше по-висок. Беше може би най-високият мъж във Франция от петнадесети век. Стандартът на живот беше нисък и от въшките не можеше да се избяга, но Бари никога не бе ценил твърде много удобствата; единственото нещо, което действително му липсваше, беше кафето на закуска. Когато купиха легло и бръснач — Бари бе забравил самобръсначката си — и го представиха на хазяина като господин Бари, братовчед на Льоноар от Оверн, домакинските им грижи приключиха. Часовника на Бари продадоха за невероятна сума — четири златни монети, достатъчни да преживеят с тях цяла година.

Продадоха го като чуден нов часовник от Илирия и купувачът, шамбелан в двореца, търсещ хубав подарък за краля, погледна надписа „Братя Хамилтън, Ню Хевън, 1881“ и мъдро кимна с глава. За нещастие той бе затворен в една от клетките на крал Луи за непослушни царедворци в Тур, преди да беше дал подаръка на краля, и часовникът може още да е там, зад някоя тухла сред развалините на Плеси; но това не засегна двамата учени. Сутрините се разхождаха, разглеждаха Бастилията и църквите или посещаваха разни неизвестни поети, към които Бари проявяваше интерес; след като обядваха, обсъждаха електричеството, атомната теория, физиологията и други въпроси, които интересуваха Льоноар, правеха и малки анатомични и химични експерименти, обикновено неуспешни; след вечеря само разговаряха. Безкрайни, спокойни разговори, които обикаляха из вековете, но винаги завършваха в тъмната стая с отворения към пролетната нощ прозорец, при тяхното приятелство. След две седмици те сякаш се бяха познавали през целия си живот. Бяха напълно щастливи. Знаеха, че няма да използват въобще онова, което бяха научили един от друг. Как можеше Бари в 1961 година да докаже познанията си за стария Париж, как би могъл през 1482 година Льоноар въобще да докаже стойността на научните методи? Но това не ги безпокоеше. Въобще не бяха очаквали, че някой ще се вслуша в тях. Искаха само да научат нещо.

Така че бяха щастливи за първи път през живота си; толкова щастливи всъщност, че някои желания, преди винаги подтискани от стремежа към познание, започнаха да се пробуждат.

— Не предполагам — рече една вечер Бари, докато седяха на масата, — че някога си мислил за женитба?

— Ами, не — отвърна приятелят му с известно съмнение. — В смисъл, че аз съм от беден произход... пък ми се струваше, че не е от голямо значение...

— И е скъпо. Освен това в моето време никоя уважаваща себе си жена не би искала да сподели живот като моя. Американските жени са толкова самоуверени и експедитивни, блестящи, ужасяващи същества...

— А тук жените са дребни, тъмни, като бръмбари, имат лоши зъби — прибави Льоноар мрачно.

Тази вечер те не говориха повече за жени. Но се разприказваха на тази тема следващата вечер; и на следващата; и на следващата, когато празнуваха успешната дисекция на главната нервна система на бременна жаба — изпиха две бутилки „Монраше 74“ и се напиха.

— Хайде да направим заклинание и да докараме една жена, Жеан — предложи Бари със сладострастен бас, хилейки се като крокодил.

— Ами ако тоя път докарам дявола?

— Има ли голяма разлика?

Те се задавиха от смях и начертаха пентаграма.

— Хере, хере — започна Льоноар; разхълца се и Бари продължи.

Прочете последните думи. Духна студен вятър с миризма на бласто и в пентаграмата застана напълно голо същество с уплашени очи и дълга черна коса, което крещеше.

— Жена, по дяволите — възкликна Бари.

— Така ли?

Жена беше.

— Ето, вземете палтото ми — рече Бари, защото нещастното същество бе зяпнало глупаво и трепереше. Той я загърна в дрехата. Тя механично я придърпа около себе си и промърмори:

— Грацияс аго, доминие.

— Латински! — викна Льоноар. — Жена, която говори латински?

На него му трябваше повече време, за да се оправи от потресението, отколкото на Бота — така се казваше жената. Изглеждаше по всичко, че тя е робиня в домакинството на подпрефекта на Северна Галия, който живееше на по-малкия остров в калния островен град, наречен Лютеция. Говореше латински със силен келтски акцент и дори не знаеше кой е император в Рим по нейно време.

— Истинска варварка — каза с презрение Льоноар.

Действително беше такава — невежа, мълчалива, скромна варварка със сплъстена коса, бяла кожа и светли, сиви очи. Беше разбудена от дълбок сън. Когато я убедиха, че не сънува, тя явно реши, че това е някаква прищявка на нейния чуждестранен и всемогъщ господар подпрефекта и прие положението без повече въпроси.

— Трябва ли да ви обслужа, господари мои? — попита тя срамежливо, но без враждебност, като поглеждаше от единия към другия.

— Не мене — изрѣмжа Лѣоноар и прибави на френски за Бари, — действувай, аз ще спя в килера. — Той излезе от стаята.

Бота изгледа Бари. Нито един от галите и само няколко римляни бяха толкова величествено високи; нито галите, нито римляните говореха толкова мило.

— Вашата лампа (гореше свещ, но тя никога не беше виждала свещ) е почти изгоряла — каза тя. — Да я изгася ли?

Срещу допълнително два сола на годината хазяинът им позволи да използват килера за втора спалня и Лѣоноар отново спеше сам в главната стая на тавана. Той наблюдаваше идилията на своя приятел с мрачен интерес, но без ревност. Професорът и робинята се обичаха с възхищение и нежност. Тяхната радост заливаше и Лѣоноар с вълни на покровителство. Бота бе водила груб живот, винаги се бяха отнасяли към нея само като към жена, но не и като към човешко същество. За една само седмица тя разцѣфна, съживи се, изпод пасивната ѝ кротост се прояви живата ѝ и умна същност.

— Превръщаш се в истинска парижанка — обвини я една вечер Бари и той го чу (стените на тавана бяха тънки).

— Ако знаеше само какво е за мене да не се защитавам винаги, да не ме е страх, да не съм сама...

Лѣоноар седна в леглото си и се замисли мрачно. Около полунощ, когато всичко утихна, той стана и безшумно приготви щипка сѣра, щипка сребро, начерта пентаграмата, отвори книгата. Съвсем тихо прочете заклинанието. На лицето си имаше загрижен израз.

В пентаграмата се появи малко бяло куче. То трепереше от страх, свило опашка, после несмело се приближи, подуши ръката на Лѣоноар, погледна го с влажни очи и изскимтя, скромничко, умолително. Загубено кученце... Лѣоноар го погали. То заблиза ръцете му и заскача по него, побесняло от облекчение. Върху гърдана му от бяла кожа имаше сребърна плочка с гравирано на нея: „Жоли. Дюпон, ул. «Сена» 36, Париж 6.“

Жоли заспа — след като погриза една коричка, се сви под стола на Лѣоноар. А алхимикът отвори отново книгата и все още тихо, но този път без стеснение, без страх, като знаеше какво ще се случи.

Като излезе от своя килер-спалня-сватбена стая сутринта, Бари спря на прага. Лѣоноар седеше в леглото, галеше едно бяло кученце и беше потънал в разговор с висока червенкоса, облечена в сребро

жена, седнала на леглото. Кучето излая, Льоноар каза „Добро утро“, жената се усмихна привлекателно.

— Божичко — измърмори Бари (на английски). После каза: — Добро утро. Откога сте? — Ефектът беше на някаква пречистена Рита Хейуърд — може би кинозвездата плюс Мона Лиза?

— От Алтаир, около седем хиляди години от сегашното време — отвърна тя с още по-очарователна усмивка. Френският ѝ акцент беше по-лош и от акцента на първогодишен футболист стипендиант. — Археолог съм. Разкопавах останките на Париж III. Съжалявам, че говоря толкова лошо езика; разбира се, ние го знаем само от надписите.

— От Алтаир? Звездата? Но вие сте човек... мисля...

— Нашата планета беше колонизирана от Земята преди около четири хиляди години... три хиляди години от сегашното време. — Тя се изсмя дивно и погледна Льоноар. — Жеан ми обясни всичко, но аз все още се обърквам.

— Било е опасно отново да опитваш, Жеан! — обвини го Бари. — Знаеш, на нас много ни провървя.

— Не — рече французинът. — Не е провървяване.

— Но все пак ти си играеш с черна магия... Слушайте... Не зная името ви, мадам.

— Кислък — уведоми го тя.

— Слушайте, Кислък — продължи Бари, без дори да се запъне, — вероятно вашата наука е напреднала фантастично — съществува ли въобще някаква магия? Могат ли законите на природата наистина да се нарушат, както ние, изглежда, го вършим?

— Никога не съм видяла, нито чула за истински случай на магия.

— Какво става в такъв случай? — ревна Бари. — Защо това древно, глупаво заклинание действа за Жеан, за нас, само това единствено заклинание, и то тук, никъде другаде, за никого друго, в продължение на пет... не, осем... не, петнадесет хиляди години история? Защо? Защо? И откъде се взе това проклето кученце?

— Кученцето се е загубило — отвърна Льоноар със сериозен израз на тъмното си лице. — Наблизо до тази къща, на острова Сен Луи.

— А аз подреждах чирепи — също така сериозно обясни Кислък — на разкопките — остров 2, траншея 4, секция Д. Прекрасен

пролетен ден, но ми беше отвратителен. Мразех деня, работата, хората около мене. — Тя отново погледна дребния, мършав алхимик със спокоен, продължителен поглед. — През нощта се опитах да го обясня на Жан. Разбирате ли, ние подбрахме човешката раса. Всички сме високи, здрави и красиви. Нямаме пломби по зъбите. Всички черепи от ранна Америка имат пломби по зъбите... Някои от нас са кафяви, някои бели, други са със златиста кожа. Но всички сме красиви и здрави, добре пригодени към живота, агресивни и преуспяваме. Нашите професии и успех се планират предварително. Но понякога се появява генетична неизправност. Аз например. Бях обучена като археолог, защото преподавателите разбраха, че не обичам хората, живите хора. Хората ме отегчаваха. Външно всички бяха като мене, вътрешно — всичките различни от мене. Когато всичко е еднакво, къде е домът ти?... Но сега видях една нехигиенична стая, недостатъчно отоплена. Сега видях катедрала, която не е разрушена. Сега се запознах с мъж, който е по-нисък от мене, има развалени зъби и сприхав нрав. Сега съм си у дома. Там, където мога да бъда самата аз, вече не съм сама!

— Сама — повтори тихичко Лъноар на Бари. — Самотата, а? Самотата е заклинанието, самотата е по-силна... Всъщност това не изглежда неестествено.

Бота надзърна през вратата, лицето ѝ беше зачервено сред заплетените черни коси. Усмихна се стеснително и каза учтиво „добро утро“ на латински на новодошлата.

— Кислък не знае латински — рече Лъноар с огромно задоволство. — Ще трябва да научим Бота на малко френски. И без това френският е езикът на любовта, нали? Хайде да вървим, да излезем и да купим малко хляб. Гладен съм.

Кислък скри сребърната си туника под полезното и анонимно наметало, докато Лъноар обличаше проядената си от молците черна тога. Бота среса косите си, а Бари замислено почесваше ухапаното наскоро от въшка място на врата си. После се отправиха да търсят закуска. Алхимикът и междузвездният археолог тръгнаха напред, като си говореха на френски; галската робиня и професорът от Индиана ги последваха, като говореха на латински и се държаха за ръце. Тесните улици бяха претъпкани с хора, блеснали от слънчева светлина. Над тях „Света Богородица“ извисяваше двете си квадратни кули в небето.

Край тях Сена кротко бълбукаше. Беше април в Париж и по бреговете на реката цъфтяха кестените.

Публикувано в сп. „Наука и техника“, бр. 5-6/1982 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.